

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/76/2017
Identifikačné číslo spisu:	2514010197
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2514010197.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Ing. A. R. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 23. novembra 2017 v Bratislave dovolanie obvineného Ing. A. R. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Jána Chmela proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2015, sp. zn. 6To/37/2015, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. A. R. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 25. februára 2015, sp. zn. 2T/67/2014, uznal obvineného Ing. A. R. vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 9. marca 2012 v čase asi o 9:45 hod. v obci N., Y. J. V. XXXX/XX, v priestoroch penziónu R. nútil P. R., trvale bytom Y. J. V. XXXX/XX, pod hrozbou, že ho zastrelí a vystrieľa celú jeho rodinu i tých, ktorých pozná, aby mu vrátil finančné prostriedky, ktoré mu P. R. dlhoval po termíne splatnosti z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke vo výške 600.000,- € zo dňa 21. júla 2010 medzi ním ako veriteľom a P. R. ako dlžníkom.

Za to ho okresný súd podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a § 36 písm. j/ Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 3 Tr. zák. odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ing. A. R. a prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 10. decembra 2015, sp. zn. 6To/37/2015, oboje podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu bolo okresnému súdu 27. júna 2017 doručené dovolanie obvineného Ing. A. R.

podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Jána Chmela, advokáta so sídlom Royova 9, 921 01 Piešťany.

Dovolenie oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený namietal, že konajúca samosudkyňa bola voči nemu, ako aj jeho obhajcovi zaujatá, čo dokumentoval tým, že ho na základe neexistujúceho opatrenia predsedníčky okresného súdu upozornila na potrebu rešpektovania pokynov príslušníkov ZVJS ohľadne pohybu v priestoroch detašovaného pracoviska súdu. Ako dodal, uvedomuje si, že táto okolnosť nemôže byť podkladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu, chcel však na ňu poukázať, keďže zo strany sudkyne mu (obhajcovi, ale aj obvinenému) bol neustále marený výkon obhajoby, odnímané slovo, prerušované vyjadrenia, záverečná reč atď. V tejto súvislosti dodal, že sudkyňa odmietla prečítať trestné oznámenie poškodeného, čím zmarila kontradiktórny výsluch svedka, nepripustila jeho otázky smerujúce k zisteniu objektívnej pravdy a naopak, obhajcu napomenula, že ak v nich bude pokračovať, uloží mu poriadkovú pokutu. Uvedeným konaním porušila § 132 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Poukázal aj na to, že ešte 28. októbra 2014 písomne a neskôr aj na hlavnom pojednávaní navrhol vykonať rekonštrukciu udalosti z 9. marca 2012 podľa § 159 Tr. por. a zabezpečiť tiež pokladničný doklad o predaji vína, ktoré do hotela priniesol svedok W. G.. Keďže súdy nevykonali niektoré dôkazy, ktoré svedčia v prospech obvineného, resp. časť takýchto dôkazov úplne odignorovali a „dôkaz o existencii kamerového záznamu bol vykonaný na základe krivej výpovede svedka, teda nebol vykonaný zákonným spôsobom, čo tiež odvolací súd prehliadol, naplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.“

V súvislosti s dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený uviedol, že mu neboli vytvorené podmienky na plné uplatnenie jeho procesných práv. Nie je zrejmé, ako sa súdy vyrovnali s obhajobou, prečo nevyhoveli vyššie uvedeným návrhom na vykonanie dokazovania. Skutkové okolnosti popísané v spise neposkytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. Na strane obvineného neexistoval motív a žiaden zo zamestnancov nepotvrdil, že by sa takýmto spôsobom mal obvinený niekomu vyhrážať.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por. bol porušený zákon a následne rozhodol podľa § 386 ods. 2 Tr. por.

K podanému dovolaniu sa dňa 29. septembra 2017 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Piešťany (ďalej len „prokurátorka“), ktorá ho navrhla podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Uviedla, že nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže byť dôvodom na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a rovnako za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať rozsah a obsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri splnení povinností podľa § 2 ods. 10, ods. 11, ods. 12 Tr. por.

Napriek tomu k absencii kamerového záznamu prokurátorka uviedla, že nejde o jediný usvedčujúci dôkaz v danej trestnej veci a poukázala pri tom na výpovede poškodeného, svedkov I. R., W. G., U. S., R. G., H. G.. Tieto výpovede boli správne zo strany okresného a krajského súdu vyhodnotené ako vierohodné a naopak, nevierohodná sa zdala byť výpoveď obvineného, ktorý obsah svojich obhajobných tvrdení neustále menil.

Prokurátorka sa nestotožnila ani s námietkami týkajúcimi sa zaujatosti konajúcej sudkyne, ktorá sa relevantným spôsobom vysporiadala s vecou súvisiacimi otázkami obhajcu a tieto sú riadnym spôsobom zaprotokolované. Nad rámec toho poukázala na ustanovenie § 253 ods. 3 Tr. por. ktoré predsedovi

senátu určuje dbať na to, aby hlavné pojednávanie bolo zamerané na čo najúčinnšie objasnenie veci.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním najvyššiemu súdu predložený na rozhodnutie 13. novembra 2017.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného Ing. A. R. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, týkajúcu sa zaujatosti konajúcej sudkyne (obhajcu mala nezákonne obmedziť v pohybe na súde), táto nie je dôvodná. Odhliadnuc od toho, že predmetná námietka bola subsumovaná pod nesprávny dovolací dôvod (správne mal byť aplikovaný dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por.), túto obvinený v konaní pred súdmi nevzniesol (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Ak by sa tak aj stalo, podľa mienky dovolacieho súdu, ide o okolnosť, ktorá sama o sebe nie je spôsobilá prívodiť objektívne pochybnosti o nestrannosti konajúcej sudkyne.

K opakovaným námietkam týkajúcim sa neustáleho prerušovania obvineného, resp. jeho obhajcu pri kladení otázok poškodeným a svedkom, resp. marenia kontradiktórneho výsluchu, je aj dovolací súd toho názoru, že o týchto sa s poukazom na § 32 ods. 6 Tr. por. správne nekonalo, keďže sa týkali výhradne procesného postupu súdu (č. l. 277, 310).

Keďže z týchto skutočností obvinený vyvodzuje aj zásadné porušenie jeho práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolací súd upozorňuje, že § 253 ods. 3 Tr. por., resp. 274 ods. 4 Tr. por. ukladajú predsedovi senátu dbať o čo najúčinnšie objasnenie veci, resp. prerušiť záverečnú reč v prípade, že zrejme vybočuje z rámca prejednávanej veci. Ako to vyplýva zo zápisníc z hlavných pojednávaní, práve prednášanie opakovaných výkladov a prejavov, ktoré nemali vzťah s prejednanou vecou bol dôvod, pre ktorý sudkyňa veľkú časť otázok, resp. prednesov obhajcu nepripustila (č. l. 268 a nasl.).

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného týkajúce sa nevykonania rekonštrukcie skutku z 9. marca 2012, nezabezpečenia pokladničného dokladu o predaji vína svedkom W. G., o absencii motívu, ako aj vzájomne si kolidujúcich výpovedí svedkov treba povedať, že tieto už boli obsiahnuté v skôr podanom dovolaní obvineného, o ktorom najvyšší súd rozhodol tak, že ho uznesením z 13. októbra 2016, sp. zn. 5 Tdo 71/2016, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol. V tomto smere preto len opätovne konštatuje, že ide o námietky, ktoré sa týkajú rozsahu vykonaného dokazovania, resp. hodnotenia skutkového stavu, do ktorého dovolací súd v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť za bodkočiarkou vstupovať nemôže.

Keďže okresný súd sa návrhmi obhajoby na doplnenie dokazovania zaoberal a zakaždým pri tom odôvodnil, prečo im nevyhovel, v žiadnom prípade nemožno skonštatovať, že by bolo porušené právo obvineného na obhajobu (viď s. 2 ods. 5 a 3 ods. 10 rozsudku okresného súdu). Pokiaľ ide o uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., v tomto smere dovolací súd konštatuje, že vyššie špecifikované námietky k jeho naplneniu nesmerovali.

Na podklade týchto úvah dospel najvyšší súd k záveru, že obvineným Ing. A. R. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por. (a ani žiadne iné) nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.